

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชาชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๗/๒๕๕๗

วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๗

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ผู้ร้อง ยื่นคำร้องลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายสารินทร์ สะอิตี ผู้ถูกร้อง ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดยะลา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่เข้ารับตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒

ข้อเท็จจริง สรุปว่า ผู้ถูกร้อง เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ พร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง เมื่อเข้ารับตำแหน่ง ภายในวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๓ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๒ ประกอบประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ ที่กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งมีรายได้ไม่ต่ำกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท ให้ผู้บริหาร และสมาชิกสภาฯ ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา มีรายได้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ รวมทั้งสิ้น ๑๓๕,๐๕๐,๐๒๔.๖๕ บาท เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าว แต่ผู้ถูกร้องก็มีได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ในกรณีเข้ารับตำแหน่งตามที่รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ กำหนด แม้ว่าสำนักงาน ป.ป.ช. ของผู้ร้อง จะได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบถึงหน้าที่ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินฯ และให้ชี้แจงเหตุผลที่ยังไม่ได้ยื่นบัญชีฯ ดังกล่าว รวม ๔ ครั้ง ตามหนังสือฉบับลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ และลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ตามลำดับแล้วก็ตาม ทั้งไม่ชี้แจงเหตุผลของการไม่ยื่นบัญชีฯ หรือดำเนินการยื่นบัญชีฯ ให้ถูกต้องครบถ้วน จึงเป็นการจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญฯ และรับไว้พิจารณา วินิจฉัย แจ้งให้ผู้ร้องทราบ และสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกร้องเพื่อชี้แจง

ผู้ถูกร้อง ชี้แจง สรุปว่า เข้าใจผิดเกี่ยวกับรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลาว่ายังไม่ถึงเกณฑ์หนึ่งร้อยล้านบาทตามประกาศเรื่องกำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ ของผู้ร้อง โดยไม่ได้นำเงินสะสมมารวมเป็นรายได้ด้วย ผู้ถูกร้องมิได้มีเจตนาจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินฯ แต่อย่างใด

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ข้อเท็จจริงฟังได้เป็นยุติตามคำร้อง โดยผู้ถูกร้องมิได้โต้แย้งคัดค้านว่า ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ มาตรา ๓๒ ประกอบประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ ตามคำร้อง และผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมเอกสารประกอบ ในกรณีเข้ารับตำแหน่งตามที่รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ กำหนด

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยชี้ขาดมีว่า การที่ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่งดังกล่าว เป็นการจงใจไม่ยื่นบัญชีฯ หรือไม่ นั้น เห็นว่า ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ภายในวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๓ เมื่อผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ภายในเวลาที่กำหนด และมีได้แจ้งเหตุขัดข้องให้ผู้ร้องทราบ ผู้ร้องก็ได้มีหนังสือเพื่อให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงรวม ๔ ฉบับดังที่ได้กล่าวแล้ว ผู้ถูกร้องก็ได้ชี้แจงเหตุผลของการไม่ยื่นบัญชีฯ หรือดำเนินการยื่นบัญชีฯ ให้ถูกต้องครบถ้วน การที่ผู้ถูกร้องให้ถ้อยคำกับเจ้าพนักงานของผู้ร้อง และชี้แจงว่า เข้าใจผิดเรื่องรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลาไม่ถึงเกณฑ์ที่ต้องยื่นบัญชีฯ โดยไม่รวมเงินสะสมด้วย จึงไม่ได้ดำเนินการใดๆ และไม่ได้หาข้อมูลเพิ่มเติม ผู้ถูกร้องมิได้มีเจตนาที่จะไม่ยื่นบัญชีฯ แต่อย่างใด นั้น ไม่อาจเชื่อได้ว่าเป็นการไม่จงใจไม่ยื่นบัญชีฯ ได้ ตามพฤติการณ์เพียงพอที่จะฟังว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินฯ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง แล้ว ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการ

ทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ ... ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา ๒๕๒ หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีกรกระทำดังกล่าวแล้วแต่กรณี และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง “ดังนั้น ประเด็นที่จะวินิจฉัยชี้ขาดว่า ให้ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งนับตั้งแต่วันที่ใดนั้น เห็นว่า ขณะพิจารณาเพื่อวินิจฉัยคำร้องนี้ ผู้ถูกร้องยังคงเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา ซึ่งยังเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอยู่ และเมื่อผู้ถูกร้องต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งภายในกำหนด ๓๐ วัน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ วรรคหนึ่ง (๑) ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๗ เมื่อผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินฯ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ผู้ถูกร้องจึงต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งจึงควรนับตั้งแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีฯ ดังกล่าว

จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า นายสารินทร์ สะอิดี ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง และห้ามมิให้ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ อีก เป็นเวลาห้าปี นับตั้งแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

นายศักดิ์ เตชาชาญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ